

Bc. Viktorie Ducká

Jazyková charakteristika gibraltarské mluvy yanito/llanito

(posudek vedoucího diplomové práce)

Překládaná práce je věnována tématu, které až dosud zůstávalo stranou zájmu české hispanistiky, totiž *yanitu/llanitu*, jazykové variantě mluvené na Gibraltar.

Na úvod svého hodnocení bych chtěl uvést dva obecné komentáře, které považuji za zásadně důležité. Zvolené téma je velmi zajímavé, nicméně nesmírně náročné, a to z vícero důvodů:

- představuje fenomén velmi těžko uchopitelný, proto vyžaduje velkou kompetenci autora práce hned v několika oblastech;
- v lingvistice mu až dosud byla věnována dosti malá pozornost, proto existuje málo skutečně odborné sekundární literatury;
- jde o jev zajímavý pro neobornou veřejnost, proto je možné nalézt řadu textů, které se jím zabývají, ale postrádají odbornost – z toho důvodu musí každý, kdo chce o *llanitu* napsat seriózní práci, důsledně rozlišovat mezi zdroji.

Shrnu-li to, samotnou volbou tématu si autorka stanovila nesmírně složitý úkol (jen na okraj poznamenávám, že jsem vedení práce převzal po kolegyni).

Druhý obecný komentář se týká zpracování práce: Viktorie Ducká se z osobních důvodů ocitla v situaci, kdy v rozporu s původním plánem musela práci napsat za velmi krátký čas (několik málo týdnů). Vzhledem k okolnostem jsem poskytl maximální součinnost při přípravě práce, nicméně spěch při psaní textu zásadním způsobem ovlivnil jeho kvalitu.

Formálně práce sestává z dvanácti nepříliš rozsáhlých kapitol, ve kterých jsou postupně mj. komentována kulturně-historická východiska, terminologické otázky, sociolingvistické problémy spjaté s *llanitem*, základní charakteristika této jazykové varianty a přítomnost *llanita* v komunikačních médiích. Součástí práce jsou též nahrávky.

Impulsem k výběru tématu byla pro Viktorii Duckou osobní zkušenost z pobytu na Gibraltar. Osobní zájem a nadšení pro téma se na práci odrazily v kladném i v záporném smyslu: pozitivně tím, že autorka komentuje i některé souvislosti, které obvykle v lingvistických diplomových pracích nebývají přítomny (médiá, blogy atd.), negativně tím, že v práci v podstatě nejsou rozlišovány odborné zdroje od zdrojů laických. V textu se tak často mísí informace z odborných zdrojů se subjektivními názory autorky nebo třetích osob. Výsledkem často je, že obraz popisovaného jevu je nejasný, rozostřený, nedostatečně definovaný.

To bohužel platí i pro definici *llanita*, hlavního tématu práce. Text se sice věnuje celé řadě jeho vlastností, avšak málo utříděně: jazykové (fonetické, morfologické, syntaktické) charakteristiky zkoumané jazykové varianty jsou ilustrovány jen na

nečetných příkladech, nahodile. Není proto divu, že i pokus o sociolingvistickou charakteristiku *llanita* (dialekt?, sociodialekt?) je jen přibližný a málo konkrétní. Práce tak jako celek i v jednotlivých částech působí jako navzájem nepropojený sled jednotlivostí, často navíc nedostatečně argumentačně podložených. Tato „syrovost“ textu je dle mého názoru dána právě spěchem, s jakým byla práce připravována. Čtenář má při čtení textu pocit nahodilosti: některé nabízející se otázky nejsou vůbec traktovány, naopak v různých odbočkách je řeč o tématech, jejichž souvislost s hlavním výkladem je nejasná (není proto divu, že se občas některé informace opakují).

Diplomová práce má přinést něco nového, samozřejmě v rámci možností daných úrovní navazujícího magisterského studia. Jak autorka sama konstatuje, tímto přínosem je shromáždění informací k tématu, osobní komentáře k situaci na Gibraltar, často vycházející z osobní zkušenosti, a také (a především) rozhovory s informanty (obsažené mj. v nahrávkách). Tyto informace jsou jistě zajímavé, nicméně opět nejsou dostatečně zužitkované: je jich jednak málo, jednak nejsou dostatečně zobecněny a komentovány tak, aby přestaly být pouhou zajímavou jednotlivostí a staly se relevantní ilustrací podstatných rysů zkoumaného jevu.

Nedostatek času na přípravu souvisí i s dalším obecnou slabinou textu, totiž prací se zdroji. Autorka se prohřešuje proti obvyklé praxi hned v několika ohledech:

- nerozlišeně uvádí specializované zdroje lingvistické a zdroje laické;
- místy míjí parafrázi zdroje s citováním, takže není jasné, kde začíná citace;
- někdy zapomíná uvést zdroj, příp. ho uvádí v neúplné nebo nepřesné podobě;
- na některých místech není jasné, co je názor autorky a co informace převzatá ze zdroje.

Všechny tyto prohřešky vedou k tomu, že formální úprava práce neodpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci. V této souvislosti je třeba zmínit též to, že místy se v textu objevují jazykové chyby. Čeština není autorčiným rodným jazykem a je obdivuhodné, jak dobře i přesto dokáže psát česky. Při přípravě práce jsem se pokusil upozornit na jazykové nedostatky, autorce se ale očividně nepodařilo všechny tyto připomínky zapracovat do textu. Tento problém ale považuji ve srovnání s výše zmiňovanými vadami za méně podstatný.

Celkově musím konstatovat, že práce bohužel nesplňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Je mi to opravdu líto, protože autorku práce znám jako dobrou a pečlivou studentku. Okolnosti spjaté s přípravou práce měly nicméně na kvalitu textu zásadní negativní vliv. Jsem přesvědčen o tom, že Viktorie Ducká je schopna napsat daleko lepší práci.

Ze všech výše uvedených důvodů práci *nedoporučuji k obhajobě*.

V Praze dne 14. 8. 2016

doc. PhDr. Petr Čermák, Ph.D.